

Klassen har deltaget i forsøgs- og udviklingsarbejde jfr. skolens ansøgning af 16-12-1999 og UM's tilladelse af 22-05-2000, J.nr. 1999-2434-656.

Da målformuleringen (~stikordslisten) i år er udvidet / uddybet henvises der af omfangsmæssige årsager til: Flemming Sigh: "Geografi-noter" (Odense Katedralskole 2000).

Heftet findes sammen med det øvrige udleverede materiale, herunder rapportvejledninger, i elektronisk udgave på undervisningens hjemmeside: www.FlemmingSigh.dk

Pensum i alt = 180 s.

1. Introduktion: Jordens lande, Jordens bane, brug af atlas.

Krav- og Ordliste: se Flemming Sigh: "Geografi-noter" s. 7-8.

Pædagogiske hjælpemidler:

- 1) Christiansen: Gyldendals Nye Atlas (Gyldendal 1990).
- 2) Globus.

Læsepensum:

- 1) Sigh: "Geografi-noter" (2.a dog ikke "Stedsbestemmelse" s. 6) **s. 3 - 8 = 6 s.**
- 2) "Gyldendals Nye Atlas" **s. 120(øverst) + 122(nederst) + 81(øverst) = 2 s.**
- 3) "Verdensbankens Atlas 1995" **s. 6-7 = 2 s.**

Med Danmark, EU og repræsentative u-lande som eksempler belyses følgende 3 internationale emner:

2. Befolkningsproblematikken (Demografi).

Krav- og Ordliste: se "Geografi-noter" s. 32-33.

Pædagogiske hjælpemidler:

- 1) Statistik: Sigh: "Geografi-noter" side 16-31
- 2) Video: "Flugten til Europa" (-om befolkningspresset fra Nord-Afrika).
- 3) Internettet: Se link-listen på OK-Intranet i lærermappen: SI/UD/Bookmarks, eller på www.FlemmingSigh.dk under "Problems of Population Developments". Studier af listen udgør minimum i fordybelsesfasen.

Ikke-obligatorisk læsning / øvelse:

Demografi-øvelse 1: Anvendelse af LEXIS-kort til visualisering af 3-dimensionale demografiske data. (Se øvelsesvejledning i SI/UD-mappe og <http://www.demogr.mpg.de/Papers/Books/Monograph4/PopData1.htm>).

Læsepensum:

- 1) Sigh: "Geografi-noter" **s. 9-12 og 32-33 = 6 s.**
- 2) Jensen: "Geografi -Natur, Kultur, Menneske" (Geografforlaget 1992) **s. 221 - 239 = 19 s.**
- 3) Rapport 1: "Den demografiske transitionsmodel for I- og U-lande". (se "Geografi-noter" s. 13).
- 4) Rapport 2: "Befolkningspyramider -konstruktion, aflæsning og tolkning". (se "Geografi-noter" s. 14 -15).

Eksamens-hovedspørgsmål (off. 15-09-00):

- 1) Befolkningsudviklingen i Danmark siden 1850, samt relationerne til den øvrige samfundsudvikling.
- 2) Befolkningsudviklingen i U-lande på mellemindkomst-niveau siden 1965, samt relationerne til den nationale og internationale samfundsudvikling.
- 3) Befolkningsudviklingen i Afrika syd for Sahara siden 1980, sat i relation til den øvrige verden.
- 4) Befolkningsprognoser for landene rundt omkring Middelhavet for årene 2000-2050, samt de problemstillinger udviklingen rejser.
- 5) Karakteristiske internationale og nationale migrationsmønstre i vore dage, sammenholdt med mønstrene i Europa i 1880-1920.
- 6) Befolkningsudviklingen i dit studierejseland, samt relationerne til den øvrige samfundsudvikling, herunder beskæftigelse.

3. Ressourceproblematikken -et samspil imellem natur og menneske.**A. Vækst og ressourcer:**

Krav- og ordliste: se "Geografi-noter" s. 37.

Pædagogiske hjælpemidler:

- 1) Video: "Fødevareresikkerhed" (FAO-konference).
- 2) Video: "EU-fødevarerhjælp til Vestafrika" (EU-politik).
- 3) Video: "Den grønne Revolution 1965-2000" (Landbrugsudvikling i U-landene).
- 4) Internettet: se link-listen.

Læsepensum:

- 1) Sigh: "Geografi-noter" **s. 34 - 37** = 4 s.
- 2) Henvisningerne fra noterne, hvoraf følgende sider ikke står opført andetsteds:
Jensen: "Geografi" **s. 85-87 og 203-204 og 127-129** = 8 s.

Eksamens-hovedspørgsmål (off. 20-11-00):

- 7) Redegør for fødevarerforsyningen og landbrugsprisfastsættelsen i EU.
Diskutér fødevarerforsyningspolitikens fordele og ulemper.
- 8) Redegør for "Den grønne Revolutions" principper og udbredelse, samt diskutér U-landenes muligheder for at producere fødevarer til selvforsyning.
- 9) Den globale befolkningsvækst og fødevarerproduktion -fra teorien i 1798 til virkeligheden i din generation.

B. De naturlige ressourcer:

Krav- og ordliste: se "Geografi-noter" s. 43.

Pædagogiske hjælpemidler:

- 1) Video: "TV2's vejrudsigt produceret på OK".
- 2) Intranettet: Odense Katedralskoles Vejrstation.
- 3) Intranettet: "Klima" (VisualSoft).
- 4) Internettet: se link-listen.

5) SKODA-forbindelsen til DMI (dmi-vej 3.04).

Læsepensum:

1) Sigh: "Geografi-noter"	<u>s. 38 og 43</u> = 2 s.
2) Jensen: "Geografi"	<u>Fig. 18 s. 97</u> = 1 s.
3) Sigh: "Vejr og klima" (Systime 1991) (dog ikke box 3, 4, 6, 8, 10, 12 og 13)	<u>s. 6 - 58</u> = 43 s.
4) Gyldendals Nye Atlas	<u>s. 9 og 86 - 89</u> = 5 s.
5) Rapport 3: "Et vejrkort over Nordeuropa samt en vejrudsigt for Stockholm." ("Geografi-noter" s. 40).	
6) Rapport 4: "Den aktuelle vejrudsigt på rapportdagen på baggrund af satellitfotos, vejradarkort, vejrkort og øvrige meteorologiske data fra Internet, DMI-dataforbindelsen og OK-vejrstationen." (se revideret opgaveark per 06-01-2001 på www.flemmingsigh.dk).	
7) Rapport 5: "Jordens klima belyst ud fra 10 klimastationer." ("Geografi-noter" s. 42).	

Eksamens-hovedspørgsmål (off. 20-11-00):

- 10) Redegør for de globale middelterperaturer, og forklar årstids- og lokalitetsforskelle.
- 11) Redegør for de globale nedbørsforhold, og forklar årstids- og lokalitetsforskelle.
- 12) Redegør for vejret og klimaet i troperne, samt vurder landbrugsmulighederne.
- 13) Redegør for vejrforholdene i Nordeuropa, samt giv eksempler på erhvervslivets behov for vejrudsigter.
- 14) Redegør for klimaforholdene i Europa, og diskutér de mulige årsager og resultater af en klimaændring.
- 15) Redegør for og analysér vejrforholdene på en bestemt dag i skoleåret, hvor du har indsamlet data.
- 16) En gennemgang og en analyse af de normale vejrforhold og klimaet i dit studierejseland.

C. De samfundsskabte ressourcer:

Krav- og ordliste: se "Geografi-noter" s. 48.

Pædagogiske hjælpemidler:

- 1) Internettet: se link-listen.

Læsepensum:

1) Sigh: "Geografi-noter"	<u>s. 44 - 48</u> = 5 s.
2) Dansk Industri: "Industrien i hovedtal 1996". PDF-fil på www.flemmingsigh.dk eller i SI/UD-mappen: <u>s. 23 + 34-40 + 43 + 45+ 52-53 + 56-57 + 59-61 + 64-65</u> = 19 s.	
3) Verdensbankens Atlas 1995.	<u>s. 27</u> = 1 s.
4) Rapport 6: "Den erhvervsudøvende befolknings fordeling på erhverv i en række I- og U-lande afbildet i et trekantsdiagram".	

Eksamens-hovedspørgsmål (off. 18-01-01):

- 17) Giv med dansk industri som udgangspunkt et overblik over nutidens internationale industrilokaliserende faktorer, samt diskutér fordele og

ulemper ved de globale arbejdsplads-vandringer.

4. Fordelingsproblematikken (I- og U-lande).

Krav- og Ordliste: se "Geografi-noter" s. 53.

Pædagogiske hjælpemidler:

- 1) Statistik: se "Geografi-noter" s. 54-57.
- 2) Video: "Afrika -kontinentet der sov over sig" (-om ledelsesproblemer).
- 3) Video: "En kapitalbrøler" (-om økonomiske transaktioner mellem I- og U-lande).
- 4) Internettet: se link-listen.

Læsepensum:

- 1) Jensen: "Geografi" s. 261 - 288 (Udviklingsstrat.) = 28 s.
- 2) Sigh: "Geografi-noter" s. 49 - 57 = 9 s.

Eksamens-hovedspørgsmål (off. 04-02-01):

- 18) Giv en karakteristik af I- og U-landene ud fra internationalt anvendte levestandardsmål. Diskutér disse målemetoder og giv et bud på andre elementer, som kunne indgå i begrebet livskvalitet og levestandard.
- 19) Giv et overblik over den internationale handel og handelsstruktur. Diskutér ved udvalgte eksempler nogle sammenhænge imellem handel og udvikling.
- 20) Giv et overblik over verdenshandelen, og diskutér verdenshandelen set ud fra U-lands-bondens synsvinkel.
- 21) Belys Afrikas situation i relation til den øvrige verden ved hjælp af måleenheder for levestandard. Peg på en række årsager til Afrikas udviklingsproblemer, og gennemfør en mere dybtgående diskussion af enkelte af problemfelterne.
- 22) Giv en forklaring på, at en række lande bl.a. i Afrika har været og fortsat er diktaturstater præget af korrupsion. Hvis målet er en demokratisk stat med respekt for menneskerettighederne, hvad kan du (og I-landene) så gøre for at skubbe udviklingen i denne retning. Diskutér dette.
- 23) Giv et overblik over karakteristika ved den danske U-landsbistandspolitik. Diskutér fordele og ulemper ved de valgte principper i bistandspolitikken.

5. Regionalgeografi.

Kravliste: se "Geografi-noter" s. 58-60.

NB: Af tidsmæssige årsager er "blusset skruet lidt ned". Alle i klassen har lavet de samme øvelser med udgangspunkt i den reviderede Rapport 7-vejledning til Rejselokaliteten, som ligger i UD-mappen og på www.FlemmingSigh.dk under rejselokaliteten.

Pædagogiske hjælpemidler:

- 1) Internettet: se i link-listen under REGIONAL-GEOGRAFI og land.

Læsepensum:

- 1) Rapport 7: "Studierejsregionen".
Materialet, herunder henvisningerne i den reviderede Rapport 7-vejledning, læses kursorisk.

Pensumværdi = 8 s.

Eksamens-hovedspørgsmål (off. 04-02-01):

- 24) Giv en geografisk karakteristisk af din studierejsregion ud fra det tilvejebragte materiale forud for turen.

6. Geografisk lokalisering og afbildning.**Krav- og Ordliste:** se "Geografi-noter" s. 74-75.**Pædagogiske hjælpemidler:**

- 1) 4-cm UTM-kort.
- 2) Kompas og GPS-udstyr.
- 3) Kort- og Matrikelstyrelsens CD-ROM / Internet-kort.
- 4) Internet-eksempler på GIS-anvendelse i Amter og Kommuner.
- 5) Fly- og satellitfotos.

Læsepensum:

- 1) Sigh: "Geografi-noter"
- 2) Gyldendals Nye Atlas
- 3) Rapport 8 (laves som øvelse uden aflevering)
"Beskrivelse og analyse af kortbladet 1215 III NØ Dollerup."

s. 61-68 og 74-75 = 10 s.

s. 120 - 121 = 2 s.

Eksamens-hovedspørgsmål:

- 25) Demonstrér dine færdigheder i at læse, forstå samt analysere et topografisk kort.

Oversigt over rapporter:

- Rapport 1: "Den demografiske transitionsmodel for I- og U-lande." (A).
- Rapport 2: "Befolkningspyramider -konstruktion, aflæsning og tolkning." (B).
- Rapport 3: "Et vejrkort over Nordeuropa samt en vejrudsigt for Stockholm." (A).
- Rapport 4: "Den aktuelle vejrudsigt på rapportdagen på baggrund af satellitfotos, vejrradarkort, vejrkort og øvrige meteorologiske data fra Internet, DMI-dataforbindelsen og OK-vejrstationen." (B).
- Rapport 5: "Jordens klima belyst ud fra 10 klimastationer." (A).
- Rapport 6: "Den erhvervsudøvende befolknings fordeling på erhverv i en række I- og U-lande afbildet i et trekantsdiagram." (A).
- Rapport 7: "Studierejsregionen." (A).

Tværfagligt samarbejde og Ekskursioner.

2.z: *Geografi har deltaget i det faglige arbejde forud for og under studierejsen til Italien-Firenze 10/3-17/3 2001 med temaet "Renæssancen" (ge/stud.vejl.).*

Forbehold:

Ovennævnte 25 eksamens-hovedspørgsmål kan senere finjusteres, såfremt der under arbejdet viser sig uklarheder eller det på anden måde måtte være hensigtsmæssigt. Formulering ændringer kræver enighed imellem elever og lærer.

Om eksamen under forsøget:

Eksamen vil forløbe således:

- 1) Du trækker ét af de på forhånd kendte eksamens-hovedspørgsmål.
Endvidere får du udleveret de hidtil ukendte underspørgsmål og tilhørende bilagsmateriale.
- 2) Derpå har du en forberedelsestid på ca. 24 minutter.
- 3) Eksaminationen starter med, at du fremlægger resultatet af dit (din gruppes) arbejde med hovedspørgsmålet, som du (I) har behandlet med udgangspunkt i de stillede krav- og ordlister.
Herunder bør du være opmærksom på, at du
  - får redegjort for, hvorfra kildematerialet stammer.
  - får præsenteret og defineret det faglige indhold i materialet.
  - fremkommer med dine kommentarer, analyser, vurderinger og tolkninger af materialet.
  - får vist via dit materiale, at du behersker emnets grafiske præsentationsformer.
- 4) Efter ca. 10 minutter bedes du gå over til de stillede underspørgsmål, idet du inddrager de udleverede bilag, og demonstrere din evne til at overføre din viden på nye opgaver og materialer inden for emnet.

(Se i øvrigt afsnittet "Om karakterer" i "Geografi-noter" side 4.)

Eksamensregler.

Se i "Bekendtgørelsen" under fagbilaget for Geografi.

Høring.

Udkast af pensumopgivelser og eksamensspørgsmål har løbende været til høring hos eleverne frem til den 15. februar 2001.

Flemming Sigh.